

става воденъ ; така и желѣзо-то отъ силенъ огнь става меко и послѣ водно ; а злато-то може да стане нѣ само водно, нѣ дори и на пара и на газъ. Живакъ-тъ отъ голѣмъ мразъ замръзнова до толкова, штото може да се кове като сребро ; нѣ ако го туримъ на огнь да възври, ште стане на пара, много врѣдителна за здраве-то на човѣкъ-тъ. Физици-тѣ (учени людие, които изучаватъ свойства-та на тѣла-та) сж се увѣрили отъ опитъ, че всяко тѣло отъ топлина се распушта, а отъ студъ се стѣга. Нѣ какво ште рече : тѣло-то се распушта ? То ште рече, че тѣло-то захвашта повече мѣсто отъ напрѣдъ, безъ да стане пѣ-тежко или пѣ-леко. Земѣте 25 драма морска гжба (сюнгеръ) и я стиснѣте въ рѣцѣ-тѣ си : тя ште си остане пакъ толкова на тегло, нѣ ште захвашта пѣ-малко мѣсто ; оставѣте гжба-та, и тя пакъ ште се распусне и ште захване пѣрво-то си мѣсто ; нѣ тежни-на-та ѣ отъ това нѣма да се промѣни. Една чаша растопенъ свинецъ тежи пѣ-малко, отъ една такъва чаша нерастопенъ свинецъ ; кога замръзне дървено масло въ шише, види се пѣ-малко и т. н. Ето зашто единъ кжсъ не растопенъ свинецъ потънова въ растопенъ свинецъ и единъ кжсъ нерастопенъ воскъкъ потънова въ растопенъ воскъкъ.

Вода-та не влиза въ това общто правило ; една чаша ледъ тежи пѣ-малко отъ една чаша вода ; ако напълните едно шише съ вода до врѣхъ-тъ, па го запушѣте и го оставѣте да замръзне, ште се распусне : ледъ-тъ захвашта повече мѣсто, отъ колкото е захваштала вода-та ; отъ която е станжлъ. Ето зашто ледъ-тъ е пѣ-лекъ отъ вода-та ; а като пѣ-лекъ отъ нея, плува и не потъва ; ако остави-тѣ дървено масло и вода-та да замръзнжтъ въ двѣ шишета, ште видите,